

Ovrha na plaći i računima – što trebate znati

Ovrha na plaći i računima – dva odvojena postupka

Ako se protiv vas provodi ovrha, važno je znati da ovrha na plaći koju provodi poslodavac i ovrha na računima koju provodi Fina nisu isti postupci, iako se u praksi često provode istodobno. Riječ je o dva odvojena i međusobno neovisna načina prisilne naplate koji se mogu provoditi istodobno.

U praksi to znači da vaš poslodavac nema podatke o tome u korist koga, kojim redoslijedom i u kojem iznosu Fina provodi ovrhu na vašim računima. Poslodavac pritom ima samo podatak o vašem zaštićenom računu i vrsti tražbine po kojoj se provodi ovrha.

S druge strane, Fina nema podatke o tome provodi li vaš poslodavac ovrhu na vašoj plaći, u kojem iznosu i po kojoj osnovi.

Kako se provodi ovrha na plaći i računima

Ako se protiv vas provodi ovrha na plaći, vaš poslodavac dio plaće koji nije izuzet od ovrhe obustavlja i izravno isplaćuje ovrhovoditelju, umjesto vama.

Istodobno, Fina može provoditi ovrhu na novčanim sredstvima koja se nalaze na vašem tekućem ili drugom računu, kao i na sredstvima koja naknadno budu uplaćena na račun. To uključuje, primjerice, dio plaće ili mirovine koji nije izuzet od ovrhe, uplate drugih osoba, povrat poreza na dohodak, isplatu kredita i druga sredstva koja sjedaju na račun.

Važno je znati da je poslodavac dužan provoditi ovrhu na plaći neovisno o tome je li vam račun blokiran i provodi li Fina već ovrhu na vašim računima.

Ovrha na plaći i drugim stalnim novčanim primanjima može se provoditi na temelju:

- Sudskog rješenja o ovrsi na plaći
- Izjave o zapljeni po pristanku dužnika
- Rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

Ovrha na plaći može se provoditi i kada se plaća isplaćuje na račun u banci, ali samo u određenim slučajevima, primjerice radi zakonskog održavanja ili naknade štete zbog narušenja zdravlja i gubitka radne sposobnosti.

Izvansudska ovrha

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovrhovoditelj može dostaviti:

- Fini, ako se ovrha provodi na računima i novčanim sredstvima
- Vašem poslodavcu ili HZMO-u, ako se ovrha provodi na plaći ili drugom stalnom novčanom primanju

Kada vaš poslodavac zaprimi takvo rješenje, dužan je tijekom 60 dana obustavljati dio plaće na kojem se ovrha može provesti, ali sredstva vjerovniku isplaćuje tek nakon isteka tog roka.

U tom razdoblju možete od suda zatražiti odgodu ili obustavu ovrhe, uz navođenje razloga zbog kojih tražite odgodu ili obustavu. Ako sud prihvati vaš zahtjev, donijet će rješenje kojim nalaže odgodu ovrhe.

Važno je znati da se i tijekom odgode sredstva i dalje zadržavaju do ukupnog iznosa duga, ali se privremeno ne prenose vjerovniku.

Izjava o zapljeni plaće

Jedan od načina provedbe ovrhe na plaći je i izjava o zapljeni po pristanku dužnika. Riječ je o privatnoj ispravi ovjerenoj kod javnog bilježnika kojom unaprijed pristajete da se radi naplate duga zapljeni vaša plaća ili drugo stalno novčano primanje, osim dijela koji je izuzet od ovrhe.

Takva izjava dostavlja se poslodavcu i ima učinak ovršne isprave, što znači da se na temelju nje može provoditi ovrha na plaći.

Važno je znati da zapljena po pristanku dužnika nema utjecaja na provedbu ovrhe radi zakonskog uzdržavanja te određenih naknada štete propisanih zakonom.

Redosljed naplate pritom se određuje prema danu kada je izjava zaprimljena. Ako određena tražbina prema zakonu ima prednost u naplati, primjerice zakonsko uzdržavanje djeteta, naplatit će se prije ostalih tražbina bez obzira na datum primitka izjave.

Po svojim učincima izjava o zapljeni slična je zadužnici. Razlika je u tome što se kod zadužnice naplata provodi preko Fine na računima, dok se kod izjave o zapljeni naplata provodi preko poslodavca na plaći.

Uz zapljenu po pristanku dužnika uređenu Ovršnim zakonom, postoji i posebna vrsta zapljene uređena Obiteljskim zakonom, koja se odnosi na tražbine uzdržavanja. U tom slučaju obveznik uzdržavanja može dati suglasnost da se radi naplate uzdržavanja njegova plaća, mirovina ili drugo novčano primanje isplaćuju izravno osobi koja ima pravo na uzdržavanje.

Što je važno znati o starijim izjavama o zapljeni

Do 17. lipnja 2008. godine mogli ste dati suglasnost za zapljenu cijele plaće odnosno drugog stalnog novčanog primanja. Od tog datuma suglasnost se daje samo za dio plaće ili drugog stalnog novčanog primanja koji nije izuzet od ovrhe.

Ustavni sud pritom je zauzeo stav da su za valjanost izjave važne okolnosti koje su postojale u trenutku njezine ovjere kod javnog bilježnika. To znači da izjave ovjerene do 17. lipnja 2008. godine i dalje vrijede te je poslodavac dužan postupiti u skladu s njihovim sadržajem.

Izuzeci i ograničenja ovrhe na plaći

Primanja i naknade koja su u cijelosti izuzeta od ovrhe određena su Ovršnim zakonom, koji propisuje i ograničenja ovrhe na plaći.

Ograničenja ovrhe primjenjuju se i na:

- Naknadu umjesto plaće
- Naknadu za skraćeno radno vrijeme
- Naknadu zbog umanjenja plaće
- Mirovinu
- Plaću vojnih osoba
- Druga stalna novčana primanja civilnih i vojnih osoba

Ova se ograničenja primjenjuju i na druga primanja koja predstavljaju vaše jedino stalno novčano primanje, pod uvjetom da to možete dokazati javnom ispravom.

Ovrha na primanju invalida po osnovi novčane naknade za tjelesno oštećenje i doplatka za tuđu pomoć i njegu može se provesti samo radi naplate određenih tražbina propisanih zakonom.

Državni zavod za statistiku svake godine objavljuje prosječnu mjesečnu neto plaću koja se koristi za izračun dijela plaće izuzetog od ovrhe u sljedećoj kalendarskoj godini.

U 2026. godini za obračun iznosa izuzetog od ovrhe primjenjuje se iznos od 1.434,00 eura. Maksimalni iznos plaće odnosno mirovine izuzet od ovrhe može iznositi dvije trećine tog iznosa, odnosno 956,00 eura mjesečno.

Što se događa ako promijenite poslodavca

Ako tijekom provedbe ovrhe promijenite poslodavca, rješenje o ovrsi vrijedi i kod novog poslodavca od dana kada mu bude dostavljeno. Vaš prijašnji poslodavac pritom je dužan bez odgode proslijediti rješenje novom poslodavcu i o tome obavijestiti sud.

Ako sud nema podatak o vašem novom poslodavcu, pozvat će vas da dostavite potrebne informacije. Ako ih ne dostavite u ostavljenom roku, sud može obustaviti ovrhu.

Odgovornost poslodavca

Ako poslodavac ne postupi prema rješenju o ovrsi, vjerovnik može od suda zatražiti da poslodavcu naloži isplatu iznosa koji je prema rješenju o ovrsi trebao obustaviti iz plaće.

Poslodavac koji ne postupi prema rješenju o ovrsi ili ne proslijedi ovršnu ispravu novom poslodavcu odgovara za štetu koja je zbog toga nastala.

Poslodavac je dužan provoditi ovrhu na plaći i kada se ovrha već provodi u Fini na vašim računima i imate otvoren zaštićeni račun.

Zaključak

Ovrha koju provodi poslodavac na plaći i ovrha koju provodi Fina na računima dva su odvojena i međusobno neovisna postupka, zbog čega se u praksi mogu provoditi istodobno. Pritom poslodavac nema obvezu obavijestiti Finu o ovrsi na plaći koju provodi, niti Fina obavještava poslodavca o ovrsi na računima.

Ako vam je otvoren zaštićeni račun, poslodavac je dužan dio plaće izuzet od ovrhe uplaćivati upravo na taj račun. Važno je znati i da Ovršni zakon dopušta istodobno vođenje više ovršnih postupaka na različitim predmetima ovrhe, ali vjerovnik pritom ne smije naplatiti više od ukupnog iznosa duga.

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Izvršne agencije za Europsko inovacijsko vijeće i MSP-ove (EISMEA). Ni Europska unija ni EISMEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.